

GPA SALGS- OG LEVERINGSBETINGELSER (BASERET PÅ NL 17)

ANVENDELSE

1. Disse salgs- og leveringsbetingelser (baseret på NL 17) finder anvendelse, såfremt parternes skriftligt eller på anden måde har aftalt dem. Eventuelle fravigelser fra betingelserne ske ved skriftlig aftale mellem parterne. Når udtrykket "skriftlig(t)" anvendes i disse betingelser, betyder det et dokument underskrevet af begge parter eller brev, elektronisk post eller andre former, som parterne er blevet enige om.

PRODUKTINFORMATION

2. Oplysninger i markedsføringsmateriale, prislistes og anden produktinformation er kun bindende i det omfang, aftalen udtrykkeligt henviser til dem.

TEKNISKE DOKUMENTER OG TEKNISK INFORMATION

3. Alle tegninger og andre tekniske dokumenter vedrørende materiellet eller fremstillingen heraf, som før eller efter aftalens indgåelse overlades fra den ene part til den anden, tilhører den part, som har udleveret dem.

Modtagne tegninger, andre tekniske dokumenter eller teknisk information må ikke uden samtykke fra den anden part anvendes til andet end det, der var formålet med overladelsen. Uden samtykke fra den anden part må det nævnte materiale, med undtagelse af materialet nævnt i punkt 4, ikke kopieres, reproduceres, overgives til eller på anden måde bringes til tredjemands kundskab.

4. GPA skal senest ved leveringen vederlagsfrit forsyne køberen med et eller et større aftalt antal eksemplarer af tegninger og andre tekniske dokumenter, som er tilstrækkeligt udførlige til, at køberen kan udføre montering, idriftsætning, drift og vedligeholdelse (herunder løbende reparationer) af alle materiellets dele. GPA har dog ikke pligt til at udlevere tegninger og dokumenter, som ligger til grund for fremstilling af materiellet eller reservedele.

I det omfang det er tilladt i henhold til relevant lovgivning, kan GPA opfylde ovennævnte forpligtelser ved at gøre dokumentationen tilgængelig i elektronisk form.

LEVERINGSPRØVE

5. Såfremt der er aftalt leveringsprøve, skal prøven udføres der, hvor materiellet fremstilles, medmindre et andet sted er aftalt. Såfremt tekniske krav til prøven ikke er aftalt, skal denne udføres i overensstemmelse med sædvanlig praksis i den pågældende branche i det land, hvori materiellet fremstilles.

6. GPA skal skriftligt underrette køberen om en leveringsprøve i så god tid, at køberen kan være til stede. Såfremt køberen har modtaget en sådan underretning, kan leveringsprøve afholdes, selv om køberen ikke er repræsenteret ved prøven. GPA skal føre protokol over leveringsprøven. Prøveprotokollen skal sendes til køberen. Prøveprotokollen skal anses for at give en korrekt beskrivelse af leveringsprøvens gennemførelse og dennes resultat, medmindre køberen beviser noget andet.

7. Såfremt materiellet ved en leveringsprøve viser sig ikke at være kontraktmæssigt skal GPA så hurtigt som muligt sørge for, at materiellet bringes i overensstemmelse med aftalen. På køberens forlangende skal ny leveringsprøve derefter udføres. Var manglen ubetydelig, kan ny leveringsprøve dog ikke forlanges.

8. Medmindre anden fordeling er aftalt, bærer køberen alle omkostninger ved leveringsprøver, som udføres, hvor materiellet fremstilles. Køberen bærer tillige alle omkostninger for sine repræsentanter, herunder rejse- og opholdsudgifter, i forbindelse med sådanne leveringsprøver.

LEVERING

9. Er der aftalt en leveringsklausul, fortolkes denne i henhold til de ved aftalens indgåelse gældende INCOTERMS.

Er ingen leveringsklausul særskilt aftalt, anses levering for sket "Ex Works".

LEVERINGSTID. FORSINKELSE

10. Såfremt parterne i stedet for et bestemt leveringstidspunkt har aftalt et tidsrum, inden for hvilket levering skal finde sted, anses dette tidsrum at løbe fra aftalens indgåelse.

11. Finder GPA, at GPA ikke kan levere i rette tid, eller må forsinkelse fra GPAs side anses for sandsynlig, skal GPA uden ugrundet ophold give køberen skriftlig meddelelse herom og samtidig angive årsagen til forsinkelsen samt så vidt muligt det tidspunkt, da levering påregnes at kunne finde sted.

12. Leveringstiden skal forlænges i det omfang, som det efter omstændighederne er rimeligt, såfremt leveringen forsinkes af nogen af følgende årsager:

- en handling eller undladelse fra køberens side, eller
- GPAs afbrydelse af aftalen i henhold til punkt 20, eller
- en anden omstændighed, som køberen bærer ansvaret for, eller af en omstændighed, som i henhold til punkt 39 udgør en ansvarsfrihedsgrund.

Leveringstiden skal forlænges, selv om årsagen til forsinkelsen indtræffer efter udløbet af den oprindeligt aftalte leveringstid.

13. Hvis GPA ikke leverer materiellet i rette tid, er køberen berettiget til konventionalbod fra det tidspunkt, hvor levering skulle have fundet sted.

Konventionalboden udgør 1 pct. af den aftalte købesum for hver påbegyndt uge forsinkelsen varer. Er kun en del af materiellet forsinket, skal konventionalboden beregnes af den del af købesummen, som kan henføres til den del af materiellet, som på grund af forsinkelsen ikke kan tages i brug.

Konventionalboden kan ikke overstige 10 pct. af dette beregningsgrundlag.

Konventionalboden forfalder til betaling ved skriftligt påkrav fra køber, dog tidligst når materiellet i sin helhed er leveret eller på det tidspunkt, hvor køberen hæver aftalen i henhold til punkt 14.

Køber fortaber sin ret til konventionalbod, såfremt han ikke skriftligt har fremsat krav herom inden seks måneder efter, at levering skulle have fundet sted.

14. Såfremt køberen på grund af forsinkelsens varighed er blevet berettiget til maksimal konventionalbod i henhold til punkt 13, og materiellet fortsat ikke leveres, kan køber ved skriftlig meddelelse til GPA kræve levering og fastsætte en endelig rimelig frist herfor, der ikke kan være kortere end en uge, og herved angive, at køber agter at hæve handlen, såfremt levering ikke sker inden for denne frist.

GPA SALGS- OG LEVERINGSBETINGELSER (BASERET PÅ NL 17)

Såfremt levering herefter ikke er sket inden for den fastsatte frist, og dette ikke skyldes forhold, som køberen bærer ansvaret for, kan køber ved skriftlig meddelelse til GPA hæve handlen for så vidt angår den del af materiellet, som ikke kan tages i brug som følge af forsinkelsen.

Hvis køberen hæver aftalen, jf. ovenfor, er køberen berettiget til at kræve erstatning for det tab, køberen er blevet påført ved GPAs forsinkelse, idet omfang tabet overstiger den maksimale konventionalbod, køber kunne kræve i henhold til punkt 13.

GPAs erstatning til køber, hvis aftalen hæves, kan ikke overstige 7,5 pct. af den del af den aftalte købesum, som kan henføres til den del af materiellet, for hvilken aftalen hæves.

15. Køberen ikke, medmindre andet er særligt aftalt, ret til erstatning i anledning af forsinkelse fra GPAs side.

16. Finder køberen, at han ikke vil kunne modtage materiellet på det aftalte tidspunkt, eller må forsinkelse fra hans side anses som sandsynlig, skal han uden ugrundet ophold give GPA skriftlig meddelelse herom og samtidig angive årsagen til forsinkelsen samt så vidt muligt det tidspunkt, da modtagelse påregnes at kunne finde sted.

Unlader køberen at modtage materiellet til det aftalte tidspunkt, er han desuagtet forpligtet til at erlægge enhver af levering betinget betaling, som om levering af det pågældende materiel havde fundet sted. GPA skal sørge for, at materiellet opbevares for køberens regning og risiko. Hvis køber kræver det, skal GPA forsikre materiellet for købers regning.

17. Medmindre køberens i punkt 16 angivne undladelse skyldes et i punkt 39 nævnt forhold, kan GPA skriftligt opfordre køberen til at modtage materiellet inden for en rimelig tid.

18. Unlader køberen, af årsager som GPA ikke bærer ansvaret for at modtage materiellet inden for en sådan frist, er GPA berettiget til ved skriftlig meddelelse til køberen at hæve aftalen for den leveringsklare del af materiellet, som på grund af køberens undladelse ikke er blevet leveret. GPA har da ret til erstatning for den skade, som køberens undladelse har påført ham.

BETALING

19. Medmindre andet er aftalt, skal betaling ske mod faktura med 30 dages frist fra fakturadato.

20. Betaler køberen ikke til aftalt tid, har GPA fra forfaldsdagen krav på morarente med den rentesats, som gælder i henhold til lovgivning om renter ved forsinket betaling i GPAs land. GPA har desuden ret til kompensation for sine faktiske inddrivelsesomkostninger.

Betaler køber ikke til aftalt tid, eller stiller køberen ikke rettidigt aftalte sikkerheder, har GPA desuden ret til, efter at have givet køberen skriftlig meddelelse herom, at suspendere opfyldelsen af sine kontraktforpligtelser indtil betaling sker eller aftalte sikkerheder stilles.

21. Såfremt køberen ikke efter 3 måneder har betalt det forfaldne beløb, er GPA berettiget til ved skriftlig meddelelse til køberen at hæve aftalen og har, foruden morarente, ret til at kræve erstatning af køberen for det tab, GPA har lidt.

EJENDOMSFORBEHOLD

22. Materiellet forbliver GPAs ejendom, indtil betaling er erlagt fuldt ud i den udstrækning, et sådant ejendomsforbehold er gyldigt i henhold til den relevante lovgivning.

ANSVAR FOR MANGLER

23. GPA har pligt og ret til at afhjælpe alle mangler, som skyldes fejl i konstruktion, materiale eller fremstilling, ved at foretage reparation eller udskiftning af materiellet i overensstemmelse med punkterne 24-36 nedenfor.

GPAs ansvar omfatter ikke mangler, forårsaget af materiale, som er tilvejebragt af køberen, eller af konstruktioner, der er foreskrevet eller specificeret af denne.

24. GPAs ansvar omfatter ikke mangler, som skyldes årsager, opstået efter at risikoen er overgået til køberen. Ansvar omfatter f.eks. ikke mangler, som opstår som følge af, at de i aftalen forudsatte driftsforhold ikke er til stede eller af ukorrekt anvendelse af materiellet. Ansvar omfatter heller ikke mangler, der skyldes mangelfuld vedligeholdelse, ukorrekt montering foretaget af køberen, ændringer foretaget uden GPAs skriftlige samtykke eller reparationer, som køberen har udført på fejlagtig måde. Endelig omfatter ansvaret ikke normal slitage og forringelser.

25. GPAs ansvar omfatter kun mangler, som viser sig inden et år fra den dag, materiellet blev leveret. Anvendes materiellet mere intensivt, end det er aftalt, forkortes denne periode forholdsmæssigt.

26. For dele, som er udskiftet eller repareret ifølge punkt 24, påtager GPA sig de samme forpligtelser, som gælder for det oprindelige materiel i et tidsrum af et år. For materiellets øvrige dele forlænges den i punkt 25 nævnte periode kun med det tidsrum, materiellet ikke har kunnet anvendes som følge af mangler, som GPA har ansvaret for.

27. Køberen skal give skriftlig meddelelse om en mangel til GPA uden ugrundet ophold, efter at manglen har vist sig, og i intet tilfælde senere end 2 uger efter, at fristen i punkt 26 og 27, er udløbet. Meddelelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorledes manglen ytrer sig. Såfremt køberen ikke giver GPA skriftlig meddelelse om en mangel inden for de frister, som er angivet ovenfor, fortaber køberen retten til at fremsætte krav i anledning af manglen.

Såfremt der er grund til at antage, at manglen kan medføre risiko for skade, skal sådan meddelelse gives straks. Gives meddelelsen ikke straks, fortaber køberen retten til at fremsætte krav for skade, som indtræder, og som ville være undgået, såfremt sådan meddelelse var blevet givet.

28. Efter at have modtaget skriftlig meddelelse fra køberen i henhold til punkt 27 skal GPA afhjælpe manglen uden ugrundet ophold.

GPA skal selv bære omkostningerne herved i henhold til bestemmelserne i punkterne 23-36.

Reparationer foretages hos køberen, medmindre GPA finder det hensigtsmæssigt, at den mangelfulde del eller eventuelt materiellet returneres, således at GPA kan foretage reparation eller udskiftning hos sig selv eller et andet sted, som GPA udpeger.

Kræver demontering og montering af delen speciel fagkundskab, er GPA forpligtet til at foretage sådan demontering og montering. Er en sådan speciel fagkundskab unødvendig, er GPAs forpligtelse vedrørende den mangelfulde del opfyldt, når han har leveret en tilbørligt repareret eller udskiftet del til køberen. Hvis GPA er ansvarlig for demontering og montering i henhold til denne bestemmelse er GPAs samlede ansvar begrænset til 100.000 DKK.

GPA SALGS- OG LEVERINGSBETINGELSER (BASERET PÅ NL 17)

GPA er ikke ansvarlig for omkostninger til opgravninger, eller genetablering af bygningsdele, hvori materiellet er indføjlet.

29. Køber skal for egen regning sørge for, at GPA har fri adgang til materiellet samt forstå ethvert indgreb i andet udstyr end materiellet, der er nødvendig for at kunne afhjælpe manglen.

30. Såfremt køberen har afgivet en sådan meddelelse, som nævnt i punkt 28, og det viser sig, at der ikke foreligger nogen mangel, som GPA bærer ansvaret for, har GPA ret til godtgørelse for det arbejde og de omkostninger, reklamationen har påført ham.

31. Enhver forsendelse i forbindelse med reparation eller udskiftning som følge af mangler skal ske for GPAs regning og risiko.

Køberen skal følge GPAs instruktioner om forsendelsesmåde.

32. Køberen skal bære de meromkostninger, som GPA påføres ved afhjælpning af mangler som følge af, at materiellet befinder sig på et andet sted end det i aftalen angivne bestemmelsessted eller - hvis et sådant ikke er angivet - leveringsstedet.

33. Mangelfulde dele, som udskiftes i henhold til punkt 23, stilles til GPAs disposition og bliver GPAs ejendom.

34. Såfremt GPA ikke inden rimelig tid opfylder sine forpligtelser i henhold til punkt 27, kan køberen skriftligt give GPA en sidste frist for opfyldelse, som ikke kan være kortere end en uge. Er forpligtelserne ikke opfyldt inden udløbet af den fastsatte frist, kan køberen efter eget valg kræve forholdsmæssigt afslag, dog højst 20 pct. af den aftalte købesum, eller på GPAs regning og risiko udføre eller lade udføre de tiltag, som er nødvendige for at afhjælpe manglen forudsat, at han gør dette på en fornuftig og rimelig måde.

Såfremt manglen er væsentlig, kan køberen i stedet hæve aftalen ved skriftlig meddelelse til GPA. Køber har også ret til at hæve aftalen, såfremt manglen efter afhjælpningstiltag fortsat er væsentlig. Køberens erstatningskrav ved ophævelse kan højst udgøre 15 pct. af den aftalte købesum.

35. Uanset bestemmelserne i punkterne 23-34 gælder GPAs mangelsansvar ikke for nogen del af materiellet ud over 1 år fra afslutningen af den ansvarsperiode, der følger af punkt 25, eller fra afslutningen af nogen anden ansvarsperiode, som parterne måtte have aftalt.

36. GPA har intet ansvar for mangler ud over det i punkterne 23-35 foreskrevne.

ANSVAR FOR TINGSKADE, FORVOLDT AF MATERIELLET (PRODUKTANSVAR)

37. Køberen skal holde GPA skadesløs i den udstrækning, GPA pålægges ansvar over for tredjemand for sådan skade og sådant tab, som GPA efter dette punkts andet og tredje stykke ikke er ansvarlig for.

GPA er ikke ansvarlig for skade, forvoldt af materiellet:

- på fast ejendom eller løsøre, eller for følgerne af sådan skade, som indtræder, medens materiellet er i køberens besiddelse,
- på produkter, der er fremstillet af køberen, eller på produkter, hvori disse indgår.

De nævnte begrænsninger i GPAs ansvar gælder ikke, hvis GPA har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed.

Hvis tredjemand fremsætter krav mod GPA eller køber om erstatning for skade eller tab som omhandlet under dette punkt, skal den anden part straks underrettes skriftligt herom.

GPA og køber er gensidigt forpligtede til at lade sig sagsøge ved den domstol eller voldgiftsret, som behandler erstatningskrav, der er rejst mod en af dem på grundlag af en skade eller tab, som påstås forårsaget af materiellet. Det indbyrdes forhold mellem køberen og GPA skal dog altid afgøres i henhold til punkt 48.

GENERELT ANSVARSBEGRÆNSNING

38. Parterne har ikke noget ansvar over for hinanden ud over det, der er fastsat i disse betingelser. Dette gælder ethvert tab, som en part kan lide, så som driftstab, tabt fortjeneste og andre økonomiske konsekvenser eller indirekte tab.

Den i første stykke nævnte begrænsning af parternes ansvar gælder ikke, hvis en part har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed. Ansvarsbegrænsningen gælder heller ikke i tilfælde af en parts misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til punkt 3, andet stykke.

ANSVARSFRIHED (FORCE MAJEURE)

39. Følgende omstændigheder medfører ansvarsfrihed, såfremt de forhindrer aftalens opfyldelse eller gør opfyldelsen urimeligt byrdefuld: arbejdskonflikt og enhver anden omstændighed, som parterne ikke er herre over, såsom brand, krig, mobilisering eller militærindkaldelser af tilsvarende omfang, rekvirering, beslaglæggelse, handels- og valutarestriktioner, oprør og uroligheder, mangel på transportmidler, almindelig vareknaphed, restriktioner i tilførslen af drivkraft samt mangler ved eller forsinkelse af leverancer fra underleverandører, som skyldes nogen af de i dette punkt nævnte omstændigheder.

Omstændigheder, som nævnt, medfører kun ansvarsfrihed, såfremt deres indflydelse på aftalens opfyldelse ikke kunne forudses ved indgåelsen af aftalen.

40. Det påhviler den part, der ønsker at påberåbe nogen ansvarsfrihedsgrund, som nævnt i punkt 39, uden ugrundet ophold, skriftligt at underrette den anden part om dens opståen og ophør.

Ved force majeure hos køberen skal denne dække de omkostninger, GPA pådrager sig for at sikre og beskytte materiellet.

41. Uanset hvad der i øvrigt følger af disse almindelige leveringsbetingelser, kan enhver af parterne hæve aftalen ved skriftlig meddelelse til den anden part, såfremt aftalens opfyldelse vil blive hindret i mere end 6 måneder af en begivenhed som nævnt i punkt 39.

TVISTER. LOVVALG

42. Enhver tvist, som måtte opstå i forbindelse med denne kontrakt, herunder tvister vedrørende kontraktens eksistens eller gyldighed, skal afgøres ved Retten i Glostrup.

43. Alle retsspørgsmål, der måtte opstå i anledning af aftalen, skal bedømmes efter loven i GPAs land.